

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 14.3.2018
SWD(2018) 76 final

PART 1/2

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

**Rozvoj sekundárních trhů pro úvěry v selhání odstraněním překážek při obsluze úvěrů
třetími stranami a převodu úvěrů (část 1/2)**

a

Urychlené mimosoudní vymáhání kolaterálu (část 2/2)

Průvodní dokument k

návrhu SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o obsluhovatelích úvěrů, kupcích úvěrů a vymáhání kolaterálu

{ COM(2018) 135 final } - { SWD(2018) 75 final }

Souhrnný přehled
Posouzení dopadů rozvoje sekundárních trhů pro úvěry v selhání odstraněním zbytečných překážek týkajících se obsluhy úvěrů třetími stranami a převodu úvěrů
A. Potřeba opatření
Proč? Jaký problém se řeší?
Úvěry v selhání se nahromadily v částech bankovního sektoru EU po finančních a dluhových krizích a následných recesích. Větší množství úvěrů v selhání ovlivňuje finanční stabilitu, neboť má dopad na ziskovost a nakonec i životaschopnost dotčených institucí, a z důvodu sníženého poskytování bankovních půjček má vliv na hospodářský růst. V důsledku toho mají úvěry v selhání negativní vliv na fungování bankovní unie i na vytváření unie kapitálových trhů. S cílem dále řešit výzvy velkého objemu úvěrů v selhání v Evropě, vyzývá „Akční plán pro řešení úvěrů v selhání v Evropě“ různé instituce, aby přijaly příslušná opatření. Jednou z jeho klíčových oblastí politiky je rozvíjet a posilovat fungování sekundárních trhů pro úvěry v selhání, zejména odstranit překážky pro převod úvěrů v selhání z bank na jiné subjekty a zjednodušit a harmonizovat požadavky pro obsluhatele úvěrů. Omezená účast nebankovních subjektů vedla k malé poptávce, slabé hospodářské soutěži a nízkým nabídkovým cenám na sekundárních trzích, což brání bankám v prodeji úvěrů v selhání. Konkrétní faktor odrazující investory úvěrů v selhání od vstupu na trh je problém přístupu k obsluhovatelům úvěrů, kteří jsou třetími stranami, kteří ve většině členských států EU až donedávna chyběli, a působit na segmentovaných trzích.
Čeho by měla tato iniciativa dosáhnout?
Členské státy mají velmi rozdílná pravidla pro třetí strany, které získávají úvěry v selhání od bank, a také pravidla pro poskytování služeb obsluhy úvěrů, jež omezují volný tok úvěrů v selhání i investiční příležitosti pro investory ze třetích zemí. Obecným cílem je stimulovat poptávku po úvěrech v selhání vytvořením větší investorské základny snížením překážek pro vstup na trh a tudíž i větší hospodářské soutěže mezi investory. Uspornění rozšíření služeb obsluhy úvěrů přes hranice by obsluhovatelům úvěrů umožnilo využít úspory s rozsahu, soutěžit o přeshraniční příležitosti a poskytovat služby nebankovním investorům v oblasti úvěrů v selhání za nižší ceny. Větší účast podniků ze třetích zemí by posílila účinky větší hospodářské soutěže na ceny úvěrů v selhání a poplatky za obsluhu úvěrů. Současně je třeba zajistit, aby byla zachována práva vypůjčovateli v případě, že se úvěr převádí z banky na nebankovní subjekt.
Jaká je přidaná hodnota opatření na úrovni EU?
Bez opatření na úrovni Unie zůstanou vnitrostátní trhy pro úvěry v selhání roztržštěné a nedostatečně rozvinuté. Ačkoli by rámec jednotného trhu neodstranil v plné míře jeho roztržštěnost, opatření EU by podpořilo přeshraniční rozšíření investorů i obsluhovateli úvěrů s cílem přiblížit se investorské základně sdílené mezi všemi členskými státy EU. Přidaná hodnota opatření na úrovni EU spočívá v motivaci členských států, aby zaujaly aktivnější postoj ke snižování regulačních překážek pro vstup na trh, i když nekoordinovaná opatření politiky na vnitrostátní úrovni by zhoršila existující roztržštěnost trhu.

B. Řešení
Jaké legislativní a nelegislativní možnosti se zvažovaly? Je některá možnost upřednostňována? Proč?
Stanovení souboru nezávazných společných zásad zaměřených na nejzávažnější překážky pro vstup na trh v zemích s vysokým objemem úvěrů v selhání by mohlo snížit omezení týkající se převodu úvěrů v selhání a obsluhy úvěrů v členských státech, kde je to nejvíce potřebné, nevytvořilo by však jednotný trh. Směrnice, která umožňuje využívat pasportizaci, by mohla zvýšit investorskou základnu pro úvěry v selhání a hospodářskou soutěž na trzích obsluhy úvěrů a současně členským státům umožnit, aby pokračovaly v regulaci vnitrostátních specifik. Nařízení s jednotným souborem pravidel, který umožňuje pasportizaci a zahrnuje pravidla pro vstup investorů na trh a pravidla chování investorů a obsluhovateli úvěrů, by bylo nejlepší možností, jak rychle zvýšit investorskou základnu pro úvěry v selhání a snížit současné vysoké objemy úvěrů v selhání v EU, a zejména v jejich členských státech. Jednotný soubor pravidel by poskytl výsledek, který by se nejvíce blížil jednotnému trhu, mohl by však znamenat, že vstup na trh by mohl být dražší v těch členských

státech, v nichž je už jednodušší, a měl by se rozpracovat tak, aby minimalizoval dodatečné překážky. Upřednostňovaná možnost spočívá v závazném právním nástroji, který harmonizuje pravidla pro vstup kupujících a obsluhovatелů úvěrů na trh a jejich pravidla chování. Zda by se to mělo udělat ve formě nařízení nebo směrnice, bude záležet na prioritách politiky a na tom je-li priorita zvolena pro opatření, které je nejefektivnější, nebo pro opatření, které ponechává větší prostor na volné úvaze daného členského státu.

Kdo podporuje kterou možnost?

I když převažující většina odpovědí z veřejné konzultace potvrzuje, že současná velikost, likvidita a struktura sekundárních trhů pro úvěry v selhání v EU je překážkou pro správu a řešení úvěrů v selhání v EU a většina podporuje rámec EU pro investory úvěrů v selhání, podíl menšiny je značný (téměř třetina). Podstatná většina podporuje rámec EU pro obsluhovatele úvěrů. Pouze malá menšina má buď námitky, nebo se zdržuje vyjádření. Téměř všichni respondenti, kteří podporují rámec EU pro obsluhovatele úvěrů, zastávají stanovisko, že tento rámec by měl zahrnovat režim udělování povolení, a asi polovina z nich navrhuje, aby reguloval dohled nad obsluhovateli úvěrů. Někteří vystupují za opatření pro přístup k údajům a zlepšení transparentnosti údajů.

C. Dopady upřednostňované možnosti

Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti (je-li nějaká doporučena, jinak výhody hlavních možností)?

Všechny možnosti by snížily náklady na vstup investorů úvěrů v selhání a obsluhovatелů úvěrů na trh a investorům úvěrů v selhání by daly podnět k rozšíření činnosti na segmenty méně rozvinutých trhů v EU. Pokud investorům úvěrů v selhání a obsluhovatелům úvěrů dají možnost působit v celé EU, hospodářská soutěž se zintenzivní, což povede k vyšším nabídkovým cenám úvěrů v selhání a nižším nákladům pro obsluhu úvěrů. Obsluhvatelé úvěrů budou mít prospěch z možnosti využít úspory z rozsahu na jednotném trhu. Kvantifikaci lze s použitím nedostačujících údajů a metodiky provést pouze při vynaložení co největšího úsilí, přičemž lze proti každému kroku vznést námitky. Ukazuje to značný vliv na prodej úvěrů v selhání, tj. mohl by se zvýšit ze současných přibližně 100 miliard EUR za rok pro EU jako celek na rozsah od 103 do 115 miliard EUR po jednom roce, v závislosti na přijaté politice. V některých členských státech by opatření mohla snížit míry řádově o půl procentního bodu. Jelikož různé možnosti politiky řeší úzký okruh subjektů složený z prodávající banky, potenciálního kupujícího, obsluhovatele úvěrů a konečného dlužníka, hlavní dopad se bude týkat rovněž těchto zúčastněných stran.

Jaké jsou náklady na upřednostňovanou možnost (je-li nějaká doporučena, jinak náklady na hlavní možnosti)?

Potřebné přepracování právních předpisů a jejich provádění vyvolá jednorázové náklady na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni. Některé členské státy se mohou potýkat se zvýšenou poptávkou nebo povolováním a udělováním licencí pro investory úvěrů v selhání a/nebo obsluhovatele úvěrů, což by znamenalo vyšší správní náklady, pokud poplatky účtované za postup udělování licencí plně nepokrývají tyto náklady. Chybějící údaje a různorodost několika dostupných údajů brání odhadu nákladů. Přímé dopady na životní prostředí se neočekávají.

Jaký bude dopad na podniky, včetně malých a středních podniků a mikropodniků?

Menší investoři úvěrů v selhání a firmy pro obsluhu úvěrů by měli nadprůměrný přínos, neboť u nich dochází k relativně většímu snížení nákladů na dodržování právních předpisů v poměru k jejím celkovým nákladům. Dopad na vysoce zadlužené malé a střední podniky bude záviset na chování jednotlivých obsluhovatелů úvěrů. V závislosti na jednotlivých subjektech jim mohou úvěrové služby více než banky pomoci dospět ke vhodnějšímu profilu návratnosti svých úvěrů, mohou však také existující práva vypůjčovatелů uplatnit přísněji než banky. V platební bilanci by zlepšené podmínky bank pro odstranění úvěrů v selhání z rozvah jejich prodejem měly být kladné pro sektor malých a středních podniků jako celek, neboť vytvoří pro banky prostor rozšířit poskytování půjček životaschopným společnostem.

Očekávají se významné dopady vnitrostátní rozpočty a správní orgány?

Značné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány se neočekávají. Cílené snížení nákladů na dodržování předpisů by mohlo zmenšit administrativní zátěž pro veřejný sektor.

Očekávají se jiné významné dopady?

Ačkoli právní vztah mezi konečným dlužníkem a držitelem dluhopisů se převodem úvěru v selhání z banky na nebankovního investora nemění, převažující většina respondentů z veřejné konzultace považuje zapojení

obsluhovatelů úvěrů třetích stran za problém pro existující práva na ochranu věřitelů. Jelikož některé členské státy v současné době používají pravidla pro obsluhovatele úvěrů na ochranu spotřebitelů v úvěrových vztazích, rámec EU by účelně zahrnoval rovněž záruky pro práva vypůjčovatелů.

D. Návazná opatření

Kdy bude tato politika přezkoumána?

Komise vytvoří program pro monitorování výstupů, výsledků a dopadů této iniciativy. Program monitorování stanoví prostředky, jakými se budou sbírat údaje a shromažďovat jiné potřebné důkazy. Pět let po vstupu v platnost provede Komise hodnocení této iniciativy na základě sběru příslušných údajů a shromažďování odpovídajících ukazatelů.